

Temel vergi bilgisidir. Vergilendirme süreci vergiyi doğuran olayla başlar ve dört önemli aşamayı içerir. Buna da "4 T" kuralı denilir. Tarh, tebliğ, tahakkuk ve tahsil...

Bu aşamalar usule uygun gerçekleşmezse vergilendirme süreci de tamamlanmamış olur. Yani devlet verginin alacaklısı, dolayısıyla mükellef de verginin borçlusu olamaz.

Vergilendirme süreci özetle bize şunu söyler: Hesaplanan vergi veya ceza usulüne uygun mükellefe bildirilmezse, o vergi tahakkuk etmez, yani kesinleşmez ve tahsil edilebilecek aşamaya gelmemiş olur.

Bu nedenle sürecin en önemli aşaması "tebliğ", yani mükellefe bildirimdir. Nitekim, Vergi Usul Kanunu (VUK) tebliği, "vergilendirmeyi ilgilendiren ve hüküm ifade eden hususların yetkili makamlar tarafından mükellefe veya ceza sorumlusuna yazıyla bildirilmesi" şeklinde tanımlamış ve tam 17 maddesini bu konuyu ayrıntılı bir şekilde düzenlemek için ayırmış. Tebliğ işleminin kimlere yapılacağı, tebliğ yöntemleri, adreslerinde bulunmayanlara ne şekilde işlem yapılacağı ve benzeri birçok konu ayrıntılı ifade edilmiş.

Ancak, vergi idaresinin bu ayrıntılara bakmadan tebliğ işlemleri yaptığına üzülerek şahit oluyoruz. Özellikle yılın son

'4 T' Kuralı ve 'Unutulan' Tebliğ!

günlerinde vergi veya cezayı, zama-naşımına uğratmamak için VUK düzenlemeleri göz önünde bulundurulmadan vergi ve ceza ihbarnamelerinin hatalı tebliğ edilmesiyle karşılaşyoruz.

Teselli olarak vergi idaresinin uymadığı bu düzenlemelere yargı organlarının uyduğunu ve kararlarını bu doğrultuda verdiğini de vurgulayalım. Tebliğin hatalı olması, yargı organları tarafından usul yönünden bozma nedeni kabul ediliyor. Olayın ayrıntısı, yani esas hiç tartışılmadan usule uygun olmayan tebliğe dayanan tarhiyat işlemleri ortadan kaldırılıyor.

Beş yıllık vergilendirme zama-naşımının son gününde, hatta o günün akşamında, işyerinde veya ikametgâh adresinde bulunamayan mükelleflerin kapısına bile, vergilendirmeye ilgili kâğıtların bırakıldığı, ancak bu kâğıtların dayanağı olan belgelere tebligat işleminde yer verilmediği oluyor. Yargı organları da 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine aykırılık nedeniyle

kararı bozuyor.

Yargı bu durumun, anayasanın 36. maddesiyle güvence altına alınan hak arama özgürlüğüyle bağdaşmadığı görüşünde. Özellikle vergi ve ceza ihbarnamelerinin tebliğinde ilgili dayanak olan vergi inceleme raporlarının mükellefe tebliğ edilmemesi, hak arama özgürlüğünü kısıtlayıcı bir uygulama olarak değerlendiriliyor.

Anlaşıyor ki hatalı tebliğler aslında zama-naşımı baskısından kaynaklanıyor ve vergi idaresi de bunun farkında. Bu nedenle elektronik tebliğin

yasal altyapısının oluşumu da devrede. Maliye Bakanlığı, şu anda elektronik tebliğ yapmak için gereken yetkiye sahip. O zaman, bir an önce elektronik tebliğe başlanmalı ve hatalı tebliğlerden mükellefler kurtarılmalı.

Kimler iş güvenliği uzmanı olabilecek?

İş sağlığı ve güvenliğinde 2013 yılı düzenlemeleri, gözleri bu yene alana çevirdi. Kimler iş güvenliği uzmanı olabilecek, hangi meslek grupları avantajlı iyi analiz etmek gerekiyor.

İşverence görevlendirilecek iş güvenliği uzmanlarının görev yapacakları işyerlerine göre; bütün tehlike sınıflarını kapsama alan (A), az tehlikeli ve tehlikeli nitelikteki (B) ve az tehlikeli nitelikteki (C) tipi uzmanlık belgesine sahip olması gerekiyor.

Üç yıllık mesleki tecrübeyle (B) veya (C) sınıfı iş güvenliği belgesine sahip işgüvenliği uzmanları kendi meslek dallarına uygun işlerin yapıldığı işyeriyle sınırlı ve 31 Mart 2013 tarihinden itibaren 7 yıl süreyle geçerli olacak şekilde (A) sınıfı işyerlerinde de görevlendirilebilecek.

Bunların haricindeki hukuk, siyasal bilgiler, İİBF, iktisat ya da işletme fakültesi gibi sosyal bölümlerden mezun olanlar iş güvenliği uzmanı olamıyor.

Mühendisler, mimarlar, teknik elemanlar sınavda başarılı olmaları ve stajlarını tamamlamaları halinde (C) sınıfı iş güvenliği uzman olabiliyor.

Yine, iş sağlığı ve güvenliği veya iş güvenliği alanında yüksek lisans yapmış olan mühendis, mimar veya teknik elemanlar (C) sınıfı belgesiyle en az üç yıl fiilen görev yaparak ve (B) sınıfı eğitimine katılarak sınavda başarılı olanlar (B) sınıf belgesi alabiliyor.

Benzer geçiş (A) sınıfında da mevcut. (B) sınıfı belgesiyle en az dört yıl fiilen görev yapan (A) sınıfı iş güvenliği uzmanlığı eğitimi alan ve sınavda başarılı olan mühendis, mimar veya teknik elemanlar bu belgeye sahip olabiliyor.

Yine sisteme göre, genel müdürlük ve bağlı birimlerinde mühendis, mimar veya teknik eleman olarak en az on yıl görev yapanlar sınavda başarılı olurlarsa (A) sınıfı belgeye sahip olabiliyor. Bu sınıfta başka hak sahibi olma yöntemlerinin de bulunduğunu anımsatarak belgenin İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü'nce verildiğini de vurgulayalım.

MEMUR KIZLARI YETİM AYLIĞI ALABİLİR Mİ?

Vefat eden SSK'li kocasından dul aylığı alan eş, Emekli Sandığı emeklisiyken ölen babasından yetim aylığı alabilir mi? **Ali Gümüşay**

Memur yetim kızları evlenmediği ve memuriyet yapmadığı sürece aylık alır.

SORU - CEVAP

Sorularınız için malicozum@smmmo.org.tr adresine mail atabilirsiniz. Tüm sorular e-posta ile tek tek cevaplanacaktır.